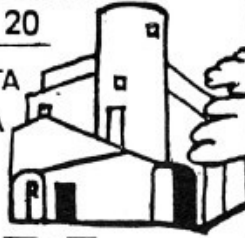

VILAFRANCA, FEBRER -1988 NÚMERO 20

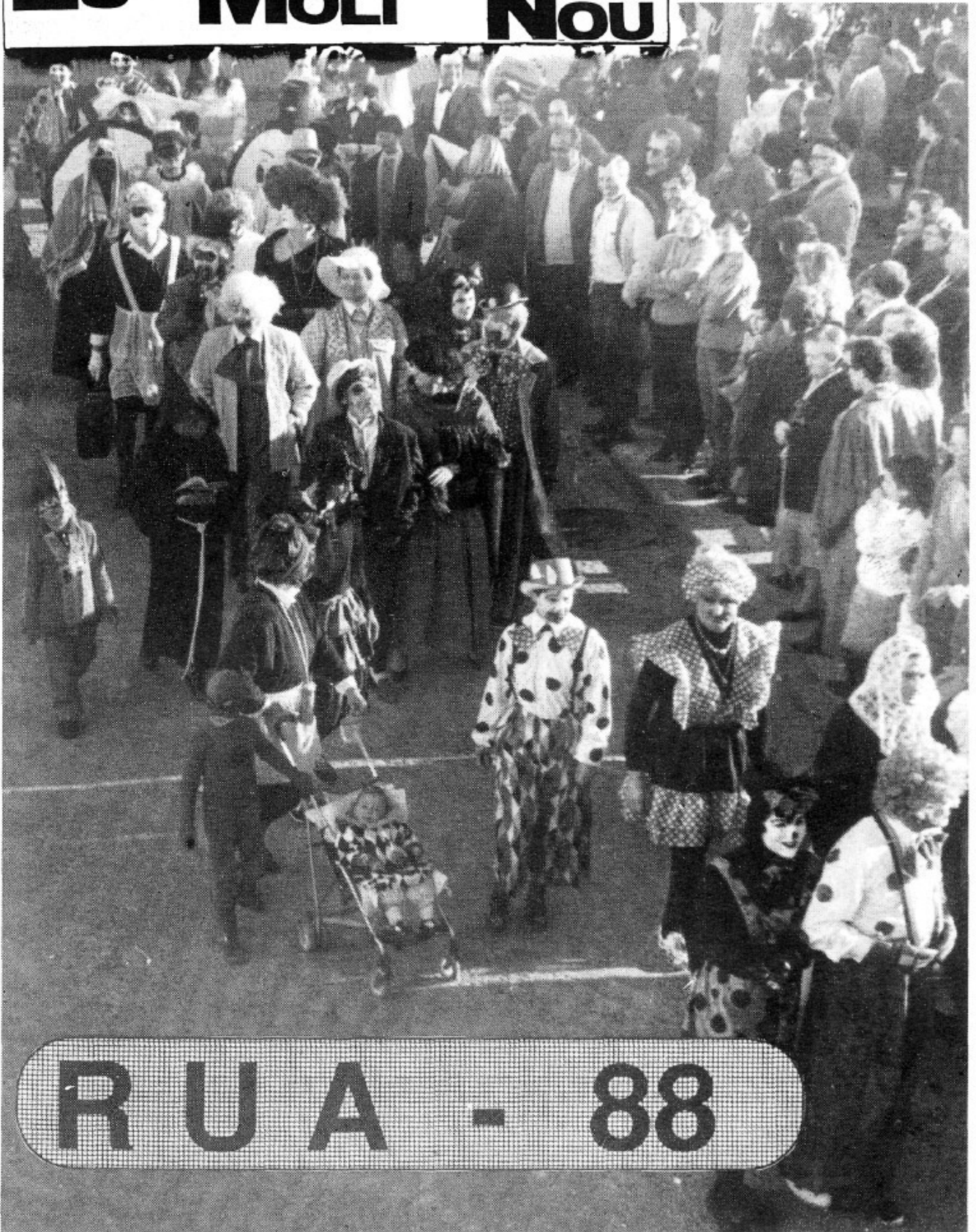

REVISTA
DE L'OBRA
CULTURAL BALEAR

LA BULLA
DEL
FEBRER

Es Molí Nou

Francesc Amengual.

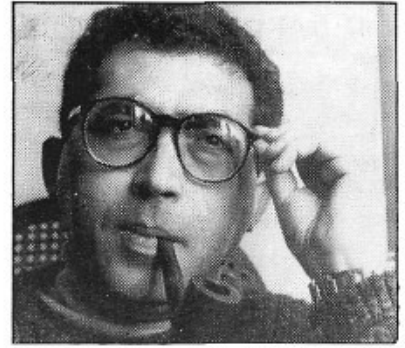
RUA - 88

LA PLOMA DEL MES

HISTÒRIES PER NO ANAR A ESCOLA

«El Paisatge de Ciutat»

MIQUEL LÓPEZ CRESPI.
(Escriptor).

2

Fa fred els hiverns, quan has d'esperar dret, en el cantó, l'arribada de l'autocar. Sempre fas el mateix: pujar a l'autocar i mirar per la finestra. Veure les gotes de pluja sobre els vidres com regalimen lentament fins que desapareixen. Restar pensatiu mentre els altres nins i nines se belluguen i riuen i xisclen. El paisatge de Ciutat anant a l'escola. Tants d'ulls, tants de paisatges. I també tantes mirades dins l'autocar que ja no miren res, perduda llambregada dins la fondària de les llibretes d'apunts.

Primer: l'avinguda dels Bancs. Tots els colors del marbre. Tot tipus de lletres. Aprendre els colors amb les tonalitats del marbre tacat de sigles bancàries. Aprendre a llegir amb els noms dels Bancs. Es el nou Arc de Sant Martí. El blanc ja no és la neu, tan rara, tan estranya al nostre país. El blanc és un Banc. Mai més la blancor rosada de l'ametller florit del poble. Ara tot: color pista d'aeroport, color hotel, color urbanització de luxe, color autopista ràpida per sobre els sembrats i les antigues possessions del pla i la ciutat.

Ara girar cap a la dreta. Plaça d'Espanya. Els aturats s'han pujat dalt l'estàtua del rei En Jaume i s'hi han encadenat amb un gest no se sap si d'amor o de desesperació. L'autocar accelera. Ens avança un cotxe de la policia. Concert de sirenes. Un ferit dins

una ambulància. Anam cap a l'escola i ahir no tenia ganes d'estudiar la lliçó. M'agrada més mirar tot el que m'envolta. Ja tornen a néixer branques dels arbres esmotxats. Ningú no s'hi fixa. Passen aviat els cotxes, apressats i com si anassin a algun lloc. Música moderna de botxines. Just a la vorera d'aquell Banc les dues gitanetes de sempre demanen almoïna. Faci fred o calor sempre hi són. Sembla que sigui ca seva aquesta cantonada del banc. Hem crescut junts. Jo i les dues gitanetes. Jo anant cada matí a classe, mirant per les finestres de l'autocar i elles, dretes, en el cantó, amb la ma allargada i la cara tristonera.

En aquesta hora ja comencen a obrir els comerços. Ressonen les portes metàl·liques. Una moto fa carreres i avança tothom. L'home aquell, agafat al volant, provant de passar al de davant, per restar al final aturat davant el semàfor. La dona, al costat, sense moure els llavis. Com estàtues de cera. Talment estàtues de cera. Tots així i silenciosos dins aquestes llaunes de ferro pintat. Sense parlar. Sense mirar-se.

El cec de la cantonada ven bitllets de loteria. Aquell cinema l'han convertit en un bingo. Na Joaneta em demana si he fet el treball de català. Li dic que ara l'estic fent. Que l'acabaré abans d'arribar

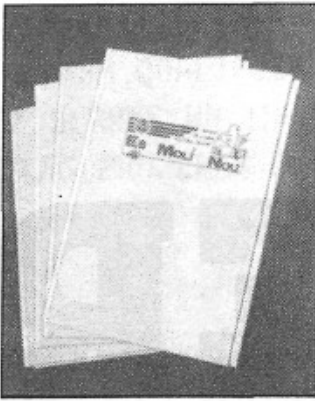
a l'escola. Que ja l'hi passaré.

Mir per les finestres de l'autocar i veig els rètols de les botigues escrits en castellà, escrits en anglès, escrits en suec, escrits en danès. Només de tant en tant, perduts enmig de l'asfalt i el formigó, puc veure una Apotecaria, un Magatzem de Mobles, una Botiga d'Herbes Medicinals, una Llibreria... talment una goteta d'aigua dins l'amplària de la mar.

Darrera tirada. Pujam cap a Son Rapinya. Anam Arribant a l'escola. Fa fred els hiverns quan esperam en el cantó l'arribada de l'autocar. Fa fred quan has de sortir a demanar almoïna enmig del carrer, quan ets vell i no et queda ningú al món o els qui queden no volen saber res de tu. Fa fred els hiverns quan no tens ganes d'estudiar i has d'acabar el treball de català abans d'arribar a l'escola. El paisatge quotidià de Ciutat. Tants d'ulls, tants de paisatges.

Na Joaneta torna a demanar-me, tota preocupada: "Ja has acabat la redacció que ens va demanar el mestre?"

Sí. Ja l'he acabada. La pots llegir en voler. Pots dir que l'has feta tu.

Ja han sortit a llum les primeres enquadernacions de la nostra revista. Recordam que els interessats ens han de fer arribar del Nº 1 al Nº 18. Si vos en falta qualcun el vos donarem, mentre que del Nº 1 en farem fotocòpia. El preu és de 1.500.- pessetes.

"PERLAS ORQUIDEA" PODRIA ESTABLIR-SE A VILAFRANCA.

A un dels seus darrers números la revista "Manacor Comarcal" s'apuntava la possibilitat de que "PERLAS ORQUIDEA" s'establís dins el terme de Vilafranca. L'empresa perlera estudia el tema, després dels impediments "urbanístics" del consistori manacorí a que "Perlas Orquidea" construeixi fora d'una zona actualment no urbanitzable.

COMUNICAT DE PREMSA FORANA

L'Associació de la Premsa Forana vol fer pública la seva solidaritat amb les emissores de ràdio i de televisió local, que recentment han sofert escorcolls i denúncies, al temps que ens felicitem per la constitució d'una Federació d'Emissores per defensar el dret més elemental de llibertat d'expressió reconegut per la Constitució.

ENQUESTA

Segons una enquesta realitzada per Ràdio La Vila entre els representants dels grups culturals, es dedueix que:

* Un 60% dels grups no es senten recolzats pel poble.

* Un 20% pensa que sols hi està per una part del poble.

* L'altre 20% troba que sí hi està.

A la pregunta sobre el desinterès dels joves per participar dins els grups culturals, aquests opinen:

* Un 46% pensa que no s'integren per desconèixer les pretensions dels grups.

* Un 33% pensa que és per comoditat.

* Un 26% per falta de promoció des de les entitats públiques.

* Un 13% per manca de motivació i informació dels propis pares.

PEL CAMÍ DEL DIÀLEG

Fa gairebé uns mesos l'actual estabilitat a la política municipal de Vilafranca era impensable. La fermesa de la postura del grup d'AP que aconseguí majoria absoluta a les passades eleccions del 10-J, al rebutjar - l'ofertament del PSM de col·laborar en les tasques municipals, feia pensar que el consistori vilafranquer es disposava a passar uns quatre anys més de tensions polítiques.

Sortosament, des del grup de govern - s'han fet una sèrie de reconsideracions dignes de ser tengudes en compte i que cal analitzar. En prova de les bones perspectives que s'aventuren a l'horitzó de la Casa de la Vila, està "damunt la taula" l'oferta d'AP als grups PSM i UM per a que s'integrin dins les "Comissions Informatives" de l'Ajuntament.

Des del nostre punt de vista emperò, la innegable bona predisposició d'AP al voler donar uns aires nous el consistori amb la formació d'aquestes comissions, ha d'esser estudiada detingudament i, en opinió nostra, s'haurien de rectificar alguns punts de la "oferta" que permetessin una millor funcionalitat de totes i cadascuna de les comissions a formar.

La teoria de que l'Ajuntament, per una correcta dinamització, necessita de la col·laboració de tots els components del consistori no admet discussió de cap tipus. Ara bé, unes "comissions informatives" compostes cada una d'elles pels onze regidors ens sembla, no inacceptables, però sí inadequades. Pensam que l'oferta d'AP és de contingut excel·lent. Per altra banda creim que la proposta pateix una mica de defecte en la seva forma. Unes comissions amb representants de tots els grups, però repartits a les diferents àrees i on lògicament AP hi hauria de tenir la majoria que li correspon, ens semblen més funcionals que unes comissions on els onze regidors poden perdre la seva millor "especialització" entre debats d'un i altre tema on, naturalment, els objectius són diferents. Per norma general, les comissions dins el món de la política es constitueixen amb representants de diversos grups o al manco del grups majoritaris. No així amb tots els membres que componen cadascun dels grups o partits.

Apostam per unes comissions amb la gent explícitament necessària i per a que aquestes donin a l'Ajuntament el dinamisme que li pertoca. I sobretot, apostam per a que les bones relacions i la concòrdia (dins la sana discussió de tots els temes), entre els partits polítics del nostre municipi, siguin una constant fins a 1991.

Su Hipermercado favorito

MIPIPER MANACOR

ALIMENTACION

Melocotón MAXIMO MORENO 1/2 Kg.....	53
Sopas KNORR.....	57
Lata callos 1 Kg. LA TILA.....	297
Café BRASILIA superior 250 grs.	142
Mayonesa YBARRA 275 grs. vaso.....	138
Chocolate COTE-D'OR leche 150 grs.....	110
Chocolate COTE-D'OR sin leche 150 grs.....	114
Chocolate COTE-D'OR almendra 150 grs.....	128
Chocolate COTE-D'OR avellana 150 grs.....	125
Atún GRAN CASINO pak. 3 U.....	128
Madalenas BELLA EASO redondas y valencianas.....	123

CREMERIA

Yogur DANONE natural con azucar	25
Yogur DANONE natural sin azucar.....	25
Yogur DANONE sabores.....	25
Yogur DANONE sabores pak. 8 U.....	180

BEBIDAS

Cofiac VETERANO 1 litro	528
Whisky WHITE HORSE	875
Cerveza SKOL pak 6 U.....	190
Vino TARRAGONA UNION 1 L. Blanco, Rosado y Tinto.....	90

CHARCUTERIA

Queso GARDENIA.....	725 Pts. Kg.
Queso EL LAERADOR.....	715 Pts. Kg.
Mortadela CASADEMONT 400 gramos.....	163

CONGELADOS

Rape Oliver.....	675 Pts. Kg
Filete sin piel OLIVER.....	415 Pts. Kg
Calamar pequeño OLIVER.....	215 Pts. Kg
Sepia Limpia OLIVER.....	397 Pts. Kg
Rodajas merluza OLIVER.....	299
Menestra 400 gramos PESCANOVA.....	118
Croquetas surtidas 600 grs PESCANOVA.....	211
Patatas prefritas 600 grs PESCANOVA.....	109

PERFUMERIA

Compresa FEMINA extraplana 20 U.....	129
Gel MAGNO 900 grs. + champu regalo.....	452
AJAX pino 2 litros	207
LUMINOSO 1100 grs.	125
SKIP 5 Kg. detergente	866

Comprando un bote de SKIP podrá participar en el sorteo de una lavadora automática ZANUSSI (Sorteo el 5 - 3 - 88)

CALZADO

Bota forrada cabritillo.....	800
Zapatillas surtidas	500
Deportivos niño.....	820

TEXTIL

Chandal caballero	1195
Chandal niño.....	900

AP OFERÍ A PSM I UM FORMAR PART D'UNES NOVES "COMISSIONS INFORMATIVES".

* EL PSM QUALIFICA LA PROPOSTA DE "EXCEL.LENT" I ESTUDIARÀ L'OFERTA

* SEGONS UN INFORME, L'ESCOLA REQUEREIX UN REFORMA URGENTMENT.

* LES PROPERES FASES DEL "CLAVEGUERAM" COSTARAN UNS 134.000.000.-

ARRIBÀ EL CONSENS

En el ple extraordinari celebrat el passat 2 de febrer a l'Ajuntament de la vila, el grup majoritari d'AP proposà als demés grups municipals la seva integració dins unes futures "Comissions Informatives" que tendrien com a missió, segons el batle, la de recollir totes les propostes i iniciatives de qualsevol regidor, estudiar-les i després dur-les a ple.

Després de ser exposada l'oferta d'AP, el PSM en el seu torn de paraula agrai la deferència del grup majoritari cap el seu grup. Tomeu Oliver, qui parlava en nom del grup nacionalista, qualificà la proposta de "excel.lent" i significà que hi havia símptomes d'una reconsideració de postures que beneficiarien el bon desenvolupament del consistori.

Seguidament demanà, davant l'absència de Josep Sansó, justificada més tard per Joan Bauzà, el que aquest punt quedàs damunt la taula per esser estudiat detingudament per tot el seu grup.

AP contestaria de forma afirmativa a la sol·licitud del PSM i es donà pas el següent punt d'un extens ordre del dia. Començant pel principi diguem que la "Delegació de Sanitat i Policia" proposà la mecanització de les actes, així com que aquestes des d'ara es redactin en "caste-

llà" i "català", aprovant-se per unanimitat. També per unanimitat s'aprova el sol·licitar del "Servei Hidràulic" de la Conselleria d'Obres Públiques, la "neteja del torrent".

Els dies, 4 d'abril i 31 d'octubre foren declarats de forma unànime com a dies festius a Vilafranca. S'aprovaria, seguidament, la indemnització al propietari Joan Bauzà "Morei" per la pared mitjanera d'uns solars seus amb el camp de futbol. La "Compte de Capital del 3er. Trimestre" seria aprovada amb l'abstenció del PSM i UM. El projecte de fer una plaça al que són avui "tarongers d'En Tecó" també s'aprovaria per unanimitat, pel que actualment ja es troba exposat al públic per a que els veïnats puguin fer les al·legacions que estimin oportunes.

Arribant el final del ple, es dona compte de l'informe realitzat per la Delegació de Cultura i la d'Obres sobre la situació actual del col·legi. Segons aquest, estan previstes una petites reformes (canvi de persianes, construcció d'uns nous servicis i - l'enrajolament d'unes aules), que costaran 1.720.000.-Ptes. Però el que es resaltà més és que el centre escolar de la vila necessitaria una gran reforma que costaria uns 22 milions i mig de pessetes, segons el delegat

d'Obres, però que deixarien l'escola en un situació d'acord amb les necessitats reals.

Per acabar la sessió s'informà i aprovà la posada en marxa de les següents fases del clavegueram que costaran uns 134 milions. Tots el grups arribaren a l'acord de fer front comú a les obres, mentre que el PSM demanà el màxim d'informació sobre aquest tema, d'aquí en endavant.

LA CRÍTICA

Sovint, molt equivocadament, podem pensar que el "CRÍTIC" és una lluita (escrita o dialèctica), que treu sempre a llum la part negativa en la manera de fer les coses, d'una o varies persones.

La "CRÍTICA" positiva, normalment és la menys "vistosa" però a la fi és "CRÍTICA". "Crítica" que passa desapercibuda als fanàtics de la "política" de "carrer" i "café". - D'aquests n'hi ha molts. Normalment són insensibles a la realitat i viven ofuscats dins la ignorància. Aquests, són partidaris de les "bregues de galls" i de veure els "toros des de la tribuna". Són els "entesos de política", incapaçs d'agafar paper i bolígraf i escriure el que vertaderament pensen.

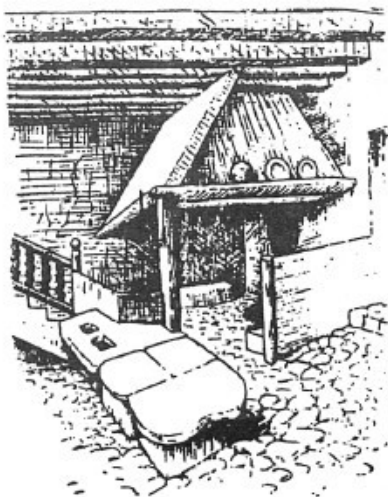
Miquel Barceló.

FEBRER

Per la "Candelera" (dia 2) i Sant Blai (dia 3), el pagès ja veia si els ametlers florien bé. L'esplet d'oliva s'acaba de collir. Els tafoners no descansaven i ja es veia la maina. El sembrat espera que el dia s'allargui per goixar. Es coneix per aquest nom els rebrots que surten d'una llavor. Qualque pagès, de poca rampa, ja solia tenir qualque fava tendre per dur a vendre o posar a les sopes.

"Si la Candelera riu, lluny és l'estiu, si plora l'hivern és enfora". Es a dir que si aquest dia és assolellat ens trobam que la rigorositat de l'hivern no ha començat, en cas contrari, l'hivern serà molt més templat.

Per Sant Blai es duïen a beneir fruits secs, com són figues seques, ametles, anous, aglans... i no podia faltar l'untada d'oli per

a que el Sant el guardàs de mal de coll. Pels "darrers dies" s'encetaven els camaiots i es feien les tradicionals coques amb xulla i també les raïsses

LA LLUNA

És el temps de la lluna més clara. Dins aquest mes, es tallaven els arbres per obrar la fusta. Cirerers albercoquers, ametlers... de lluna vella. Els altres, que no perden la fulla, com són, pins, oliveres, alzines, garrovers... de lluna nova. A dins la pagesia tingué la seva importància la fusta d'aquests arbres per fer portes, llinyams, bancs, cadires, taules, espigons d'arada... Els "caps de jou" es feien de diferents llenyes, de garrover borrar o bord i d'ullastre. Es feia per aquest mes el planter de tomàtiques, pebrers i alberginieres. De lluna vella si era llavor nova o de l'any o collida abans. Si es poden les parres a dins aquest mes, no posen cendra.

**BAR
EL
CRUCE**

MERIENDAS

BODAS

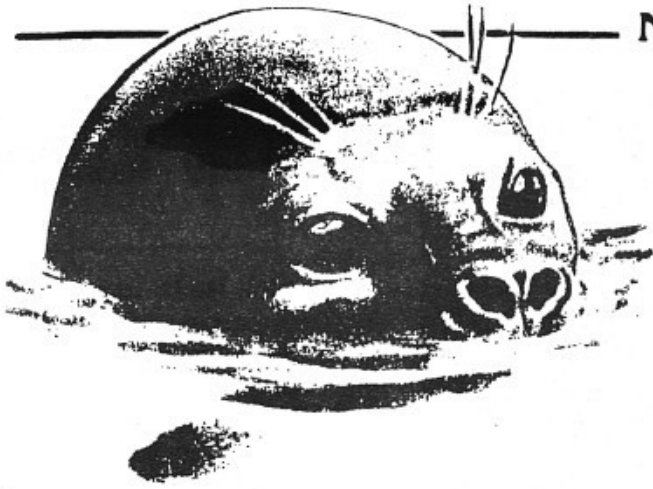
COMUNIONES

**Especialidad en: Arròs brut,
Frito mallorquí, Lengua, Sopes,
Porcella, Callos**

**SABADOS Y DOMINGOS
ABIERTO TODO EL DIA**

*Crta. Palma-Artá, Km. 41
Tel. 56 00 73
Vilafranca*

ADOPTA UN VELLMARÍ

Com segurament ja sabeu, una de les 19 espècies de foques que hi ha en el món, habita a les càlides aigües de la Mediterrània i la costa nord-oest d'Àfrica. Es tracta de la foca mediterrània, denominada "Monachus monachus" pels científics, esmentada ja a l'Odissea (una obra que data de fa 2.800 anys) i coneguda amb el nom de **vellmarí** a les nostres illes, on va ser relativament abundant fins a les primeres dècades d'aquest segle. Nombrosos topònims (Cova des Vellmarí, etc.) testimonien encara la seva antiga presència.

En aquest moments, la població residual de foques mediterrànies a tota la seva àrea de distribució es calcula en **alguns centenars** (els més optimistes parlen de 500 exemplars), refugiats principalment a les illes solitàries de la Mar Egea (Grècia-Turquia), al litoral salvatge d'Àlgeria i Marroc i a un indret de la República Saharaui. Els experts conservacionistes inclouen actualment el vellmarí **entre les deu espècies animals més clarament abocades a l'extinció total en un termini curt de temps**, perquè les seves poblacions continuen minvant a ritme accelerat, perquè els governs dels països de la seva àrea no han sabut crear a temps les necessàries **reserves** i perquè no existeix enlloc del món un nucli d'exemplars en captivitat que garanteixi la supervivència de l'espècie, quan tots els individus en estat salvatge hagin mort. Si **no actuam aviat i amb eficàcia, el VELLMARÍ serà d'aquí vint o trenta anys un animal de llegenda i objecte d'interès per a la paleontologia.**

En vista dels fets que acabam d'exposar, alguns hem perdut la paciència i hem decidit actuar llançant la nostra pròpia iniciativa. Inspirats pel precedent modèlic FAPAS i dels "Amigos de la Malvasía" (dues associacions amb una finalitat molt específica i que han

rebut el suport de més de deu mil entusiastes de la Natura de tot Espanya), el passat 21 de març un reduït nombre de persones celebrarem a Palma l'acte de fundació del "FONDO PARA LA FOCA DEL MEDITERRANEO (FFM), una associació d'àmbit nacional, inscrita poc després al registre del Ministeri de l'Interior

Els objectius del FFM són ben clars: **fomentar el coneixement i la protecció del vellmarí.** Actualment, el FFM treballa en l'organització d'una gran campanya, que confiam dur a terme durant l'estiu i la tardor de 1988, i que tindrà com a objectiu fonamental, d'una banda, **conèixer en detall quina és la situació del vellmarí** en els aproximadament 1.800 Km. de litoral que van de l'estret de Gibraltar al Cap Bon (Tunísia); i, d'altra banda, **distribuir abundant material divulgatiu de qualitat** entre la població humana que habita al llarg d'aquest litoral.

No cal dir que això costarà uns doblers. Fent un càlcul moderat, creim que la **despesa pot pujar a més d'un milió de pessetes.** Com que el FFM no té en aquests moments recursos suficients per fer front a una campanya de tant envergadura, ha decidit posar en marxa un mitjà imaginatiu per tal de reunir els fons necessaris. Així ha sorgit l'operació "**ADOPTA UN VELLMARÍ**".

Per aquesta operació calia la col·laboració d'un artista. **Jaume Ramis**, el jove però ja conegut pintor manacorí, ens brindà el seu art. Basant-se fidelment en la fotografia d'un vellmarí feta per un italià fa ja alguns anys a Tunísia, Ramis produí un **magnífic oli**, en el qual apareix el cap emergent d'una foca, amb una mirada tan dramàtica que sembla interrogar-se sobre el pervindre de la seva espècie.

D'aquest oli el FFM encarregà l'edició de 500 reproduccions del quadre, a tot color sobre paper "martelé" i a gran format (50x40). Aquestes 500 làmines signades una per una, per l'artista són ara a la venda a un preu de només **2.500.-Ptes.** El benefici de la venda serà destinat totalment a finançar la gran campanya en favor del VELLMARÍ.

Tots els interessats en col·laborar en aquesta operació "ADOPTA UN VELLMARÍ" podeu demanar informació a Vilafranca a Bartomeu Català (Tomeu "Mut") o sinó al local del G.O.B. a Palma, carrer Verí nº 1, tercer pis, un dia feiner de 6 a 9 del capvespre. Ja saps **que esperam la teva col·laboració.**

FRANCESC AVELLA.
President del FFM.

Fer una presentació i, posteriorment, una entrevista a TOMEU PENYA no resulta gens fàcil, sobretot per no caure dins els tòpics de sempre. I més si estam acostumats a trobar el personatge en qüestió pel cafè o pel carrer i fer una xerradeta de tant en tant. També a ca teva el pots trobar amb aquella cara de nin gran i veu gruixada pel rectangle del televisor, sense ni tan sols poder-te imaginar el canvi de personalitat d'aquell pagès que ara és una figura dins el camp de la música.

«TOMEU PENYA»

Mai arribarem a comprendre els motius pels quals els homes nascuts en aquest petit racó del Pla i que formen part de la seva història, opten per anar-se'n, tenint en compte la petita distància que separa el nostre poble de Ciutat.

En Tomeu és un cas estrany ja que els avatars de la vida l'han duit a viatjar constantment, i això suposa una sèrie de desavantatges respecte dels que viuen a Ciutat.

Es diu que ningú és profeta a la seva terra. Aquesta vegada podem afirmar amb tota seguretat que l'excepció confirma la regla.

De totes mares, gràcies Tomeu per quedar-te entre nosaltres.

Un dia aquests

serà el fitó

del desprement dels esclaus.

LLavors no parles amb tanta tranquil·litat sobre la teva llibertat i el teu amor.

LLavors t'agitaràs les ganes d'oferir-nos les teves respostes

Tu tens moltes coses en el cap.

Nosaltres solament busquem en la venjança.

(Energia dels esclaus)

Leonard Cohen

Els meus primers anys dins el camp de la música (m'estic referint a nivell professional) van esser amb "Els Mallorquins", juntament amb En Gori de Sa Plaça i altra gent de Son Servera.

(En Tomeu fa memòria d'aquells temps)

Després, En Pep Portell, En Rafel Aguiló, En Joan Bibiloni, En Jimmy i jo formarem el grup "Harlem".

-Fins quan va durar?

Fins la meua anada al servei militar.

-I després, es va tornar refer?

No, una vegada acabat el servei militar el grup ja no es va tornar refer. Uns havien anat al grup "Beta", altres al "Grupo 15", i així la gent s'havia anat repartint.

-Durant el servei militar, quedares al marge de l'ambient musical?

No, record que vaig formar part de "5ª Expresión" i després amb "Los Gitanos".

I una vegada haver acabat el servei militar?

Vaig tornar a refer "Harlem" amb gent diferent, per acabar formant el grup "Flash".

-"Els Mallorquins", "Harlem", "5ª Expresión", "Los Gitanos" i "Flash". Vols dir amb això que donaves per acabada l'experiència dels grups?

No, després vaig entrar

a formar part dels "5 del Este", que en aquell temps era el grup més popular de Mallorca.

-I aquesta experiència va durar molt temps?

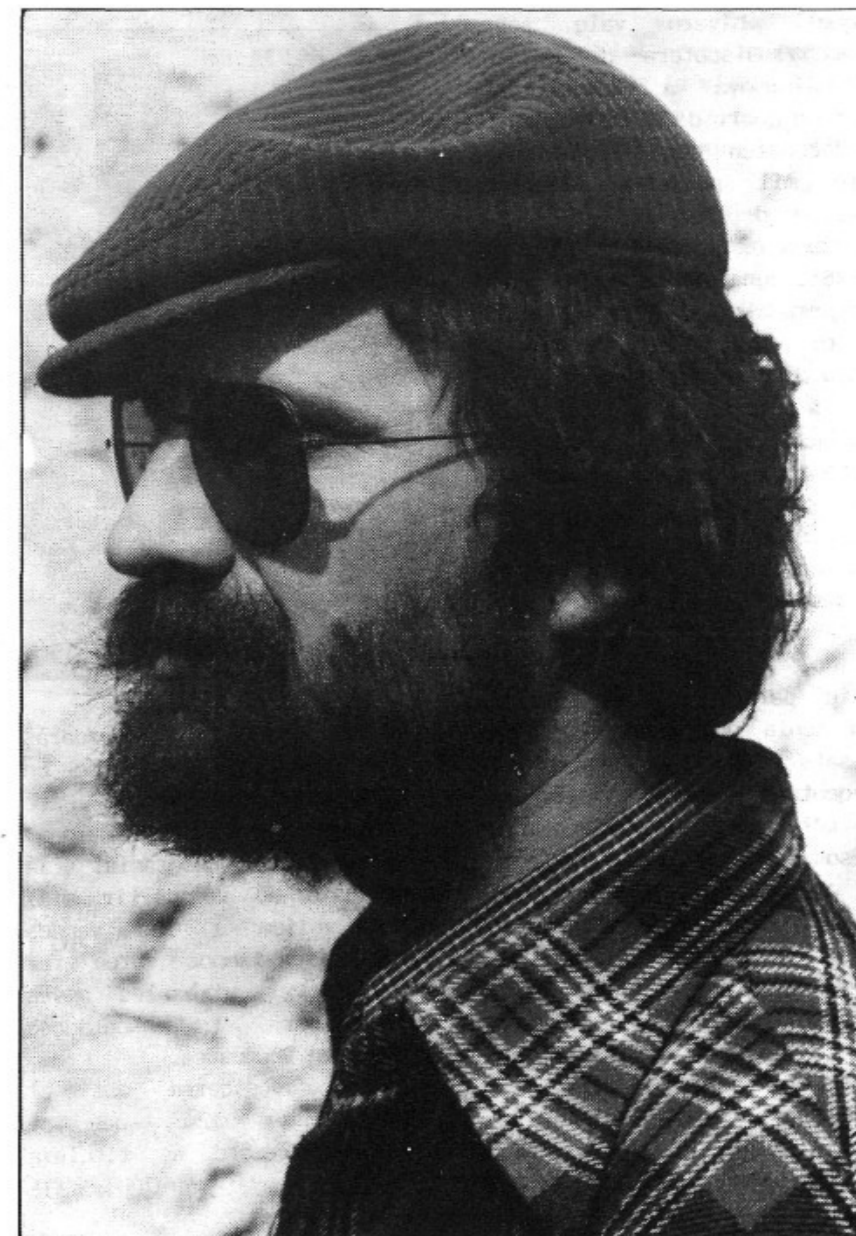
Sí, hi vaig estar vuit anys.

-I amb tot això, quants d'anys de la teua vida havien passat?

Mira, ja en tenia vint-i-nou.

-Eres molt jove encara.

Sí, però ja començava a estar-ne una mica cansat

de tot això.

Quina solució agafares?.

Vaig deixar anar una llarga temporada la música en directe, per dir-ho de qualque manera, i me'n vaig anar de director a la discoteca "Morito" de Cala Millor.

-Com va resultar l'experiència?.

Vaig tornar a enyorar el contacte directe amb la gent.

-I què feres?.

Mira, jo els hiverns tenia per costum recórrer els Països Europeus, i aquell hivern vaig anar a una Discoteca de Hessen a Alemanya a actuar, i per un quart d'hora d'actuació em donaren cent vint-i-quatre mil pessetes. T'estic parlant de l'any 81.

-Una veritable fortuna.

Sí, una fortuna, i això no era tot ja que l'hotel i el viatge eren de franc, es a dir, a compte seu.

-I després.

Després vaig anar a Dinamarca on vaig conèixer un restaurant que, si mal no record, es deia "La Guitarra" i m'hi guanyava les sopes.

-Hi estaves tot l'hivern?.

No, pel mes de desembre vaig partir cap a Iutland on tenia uns amics italians casats amb daneses, que regentaven una pizzeria i m'hi vaig quedar quatre mesos.

-Quins varen esser els motius de la teva tornada a Mallorca?.

Pel març o abril tenia un contracte amb una discoteca de Cales de Mallorca, pel que no em quedà més remei que tornar.

"Jo reivindic la nostra llengua en les meves cançons".

El disc "Tomeu Penya canta a la vila", va esser més que un fracàs, un desastre de gravació per manca de doblers i jo consider que encara n'hi posaren molts.

I va esser aquí quan vaig començar a sentir-me inspirat per la música mallorquina.

-Com va esser aquest canvi tan radical?.

Mira, jo m'ho sentia i ho duia dins però no

-No consideres que va esser un trampolí?.

No, no, espera un poc que això té una explicació.

-Quina?.

Mira, la culpa no va esser ni meva ni de la gent que m'ho patrocinava. La culpa va esser de l'estudi de gravació i per un sol motiu. Els doblers eren pocs (jo consider que encara n'hi posarem molts), o sigui que el disc va esser pobre de contingut.

-L'estimes aquest disc?.

Sí, perquè va esser un disc fet amb el cor.

ho treia, i com tu recordaràs ja havia tret un disc en mallorquí del que En Pere Fons va tenir-ne la idea. Però, per desgràcia, la gravació no va sortir així com volíem i les vendes del disc tampoc varen fer llarg. Per això les meves il·lusions i esperances quedaren truncades.

-Tu consideres que el teu primer disc, que si mal no record es titulava "Tomeu Penya canta a la Vila", va esser un fracàs?.

Va esser més que un fracàs. Va esser un desastre.

"El primer disc, "Tomeu Penya canta a la vila", l'estim molt perquè és un disc fet amb el cor i també - amb l'esforç de molta gent".

-En el tema de la nostra llengua, quan hi ha hagut alguna manifestació, acte cultural, etc, en reivindicació de la nostra llengua mai hi ha fig rat en Tomeu Penya. A què es deu això?.

Jo reivindic la nostra llengua a les meves cançons,

però també som un professional

Bé, per posar-te un exemple et diré que quan les teulades de l'església de Son Carrió s'havien d'arreglar jo vaig actuar-hi gratuïtament per tal de contribuir a la seva restauració. O quan vaig fer el disc "Trenc" jo vaig encapçalar la manifestació. Amb això et vull dir que ho faig quan ho crec convenient i no quan els altres m'ho demanen.

-Des de "Carritx i roses" fins avui ha plogut molt. Com valoraries el teu nivell professional?

Mira, un advocat, per exemple, una vegada acabada la carrera no pot dir ara montaré un bufet i a viure. No, per la senzilla raó que cada dia surten lleis noves. Idò dins el camp de la música passa el mateix; t'has d'anar superant dia a dia i no dormir-te.

-I ara pegarem a una altra part. Bob Dylan, Joan Baez, Mike Jagger.

Què en feiem de tota aquesta gent?.

Aquesta gent, juntament amb altres són uns Déus dins el món de la música. Ells ens ensenyaren un nou camí que nosaltres desconexíem, o sigui que els hem d'estar agraïts eternament.

-Elvis Presley, John Lennon, Jimmy Hendrix, Janes Joplin?.

Tots aquests que m'anomenes ja són morts, però la seva música no morirà mai.

-Quan Robert Graves morí va deixar dit que damunt la seva làpida sols hi volia escrit el seu nom i dues dades. Amb això et vull demanar Tomeu com t'agradaria ésser recordat?.

M'agradaria ésser recordat ara, perquè ja me diràs, si en ser mort em dediquen un carrer jo ja no hi seré per recordar-ho.

— Francesc Amengual.

Gloses

Plou i defora bufa es vent
diu sa cançó d'en Tomeu
i en so cantar pagès seu,
sa replega molta de gent.

A la vila té estatge
i quan fa foc s'encalanteix,
trobam noltros que es mereix
un petit homenatge...

Per tot allà on ha anat
amb sa cançó fina o gruixada,
la Vila sempre ha alabada
i de ser-ho mai s'ha amagat.

Per tot arreu ha propagat
que és de la vila dels melons
i en ses seves cançons
es poble sempre ha alabat.

Els catalans diven mitjons
i noltros les deim calcetins,
com més amics més endins
diu en Penya a ses cançons.

JAUME NIGORRA

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Boligrafo
Lapis
Sobressaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

EL PROGRAMA TERAPÈUTIC

"EL CENTRE D'ACOLLIDA"

12 El Centre d'Acollida és el lloc on es fa el primerencontre o la primera trobada entre el toxicòman que demana ajuda i el "Programa Terapèutic". El jove o la jove arriba del carrer i pot donar-se el cas que es trobi sol, que hagi romput el seu contacte amb la família o amb altres estructures.

Si el jove es troba en el centre d'acollida baix els efectes de la droga se li demana que torni quan estigui "net". Si està en condició de dependència entre una i altra dosi se li demana que interrompi el prendre qualsevol substància.

Si això no és possible pot recórrer a un centre mèdic per a la seva desintoxicació i aquesta ha d'acabar com més aviat millor.

Es en aquest punt on el jove té el primer col.loqui amb un monitor del centre.

Aquí se li exposa que ha d'esser protagonista de la seva recuperació i que se li exigiran moltes coses per a que es garantitzi la serietat del seu compromís. Després d'alguns col.loquis individuals es passa a l'assistència a grups.

Segons el grau de maduresa es fan diversos grups d'acollida. El primer escaló ho constitueix el grup d'orientació on el jove es introduït als principis en què es fonamenta el programa: "Aprendre a sentir".

Paralelament al grup d'orientació dels joves es duu endavant un grup amb els seus propis pares

o familiars. L'objectiu d'aquests grups és la clarificació de les línies del programa i, dins d'aquest, el paper col.laborador dels pares. L'actitud d'aquests és no deixar-los amagar-se en excuses i justificacions, sinó que amb fermesa i coherència siguin plenament conscients.

Quan el jove està en condicions de participar de manera més intensiva

en l'anàlisi de la seva pròpia història...se'l passa al grup "Intermig". La darrera etapa del centre d'acollida ho constitueix el grup "Pre-Comunitat", vertader grup d'encontre que, mitjançant una confrontació més incisiva prepara al jove per l'entrada a la Comunitat Terapèutica. En total la fase d'acollida té una duració de 3 a 6 mesos.

LA PERFECCIÓ

Si vols esser més perfecte, ven el que tens i doneu als pobres...Mt. 19,21.

Pel que es veu, Jesús posa com a preu de perfecció el no posseir, el no tenir propietats.

Serà que el profeta ens convida a ser uns desposseïts?.

Ho diu per dir-ho?.

Ho deia per a la gent del seu temps?.

O aquestes paraules són del passat, del present, del futur i de l'eternitat?.

Quan algun sociòleg ha dit que la propietat privada dels medis de producció és un robatori, hem posat el crit en el cel i de seguida hem inventat el següent: això ho diuen els dolents, els comunistes, i així aconseguir fer odiar tota idea comunitària, excepció feta del que anomenam congregacions de frares i monges, que viuen pobres sense que mai els falti res. El normal és viure posseïnt i augmentant l'egoisme individual i familiar.

Si vols esser més perfecte, ens diu el de Nazaret, posa el teu, tu mateix i la teva capacitat, per aconseguir una autèntica comunitat aquí, a la terra.

L'altre dia em digueren que les monges de la Caritat havien venut el convent de Sant Llorenç per 30.000.000. No sé si és veritat o mentida; no he vist l'escriptura. Si això fos vera, és senyal que ja parteixen cap a la perfecció. Però...haurien de mirar de vendre el seu, no fos cosa que venguéssim el del veïnat i passàs que el perfecte fos l'altre, el poble de Sant Llorenç.

Pere Fons

Esports

GABRIEL GELABERT.

Aquest mes no hi ha molta informació esportiva ja que els al.lots del C.S. Molí Nou no han jugat cap partit, a causa de la vaga dels àrbitres balears.

Els que sí juguen, i ho fan molt bé, són els al.lots de l'Escola d'E.G.B. de Vilafranca que juguen a bàsket i que, en el primer partit, varen humiliar els al.lots de la Salle de Manacor.

**Partit jugat dissabte dia 13.
Molí Nou - Barracar ATL. 2-4**

La notícia més important d'aquest mes ha estat la participació de tres al.lots de Vilafranca a la pre-selecció Balear de Futbol Benjamí. Els al.lots que hi varen anar foren: Tomeu Rigo, Julià Sansó i Jaume Febrer. El partit es va disputar a Montuiri contra l'equip local i el resultat final fou: Selecció Balear 7 Montuiri 1. En Tomeu Rigo aconseguí un gol per a la Selecció, es a dir, no podia començar millor el seu debut. Desitjam de d'ad' la millor sort a tots tres.

FRANCESC XAVIER FEBRER GAYA

Edat: 8 anys.
Data naixement: 02.04.79
Demarcació: Davanter o mig
Estudia: 3er. d'E.G.B.
Esports favorits: Atletisme.

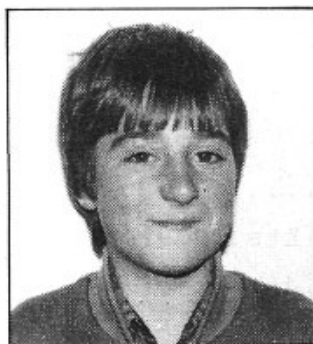
AMADOR FEBRER MASCARO

Edat: 11 anys.
Data naixement: 19.12.76
Demarcació: "líbero".
Estudia: 6 d'E.G.B.
Esports favorits: natació.

JOAN AMENGUAL MORLA

Edat: 11 anys.
Data naixement: 21.09.76
Demarcació: defensa.
Estudia: 5è. d'E.G.B.
Esports favorits: motocros.

ANTONI GARCIA BARCELO

Edat: 10 anys.
Data naixement: 25.10.77
Demarcació: Centrecampista.
Estudia: 5è. d'E.G.B.
Esports favorits: Bàsket.

Notícies d'enlloc

Aquesta foto que teniu davant correspon a la visita del President Ortega (aquell que mentres viatja els seus paisans moren per un ideal) realitzada a Espanya.

Els motius de la seva visita ja ho haureu llegit als diaris, però nosaltres sabem el vertader motiu.

Durant el sopar que li va oferir el President "Gonsales" al restaurant de "La Boteguija" li va comentar: "Felip,estic gelós de la patena que els teus han entregat a Fidel Castro".

"I això", li contestà el senyor Felip.

"Home, tu diràs, si a Cuba hi ha democràcia jo no veig el motiu pel que a nosaltres se'ns margina"

El diumenge, damunt les set i mitja del vespre, pasejant per la carretera en companyia de la seva dona, es va deixar veure el capdavanter dels anomenats "nacionalistes", Sebastià Serra.

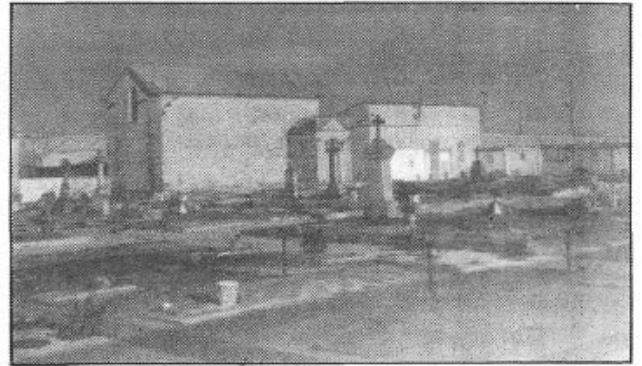
: FRANCESC AMENGUAL.

SOBRE SALVADOR "PACHECO"

Us reproduïm una notícia referent al nostre paísà Salvador "Pacheco" que va sortir a la revista "Tiempo" de dia vuit:

14

"Salvador Font, presidente de Campsa Red, la filial creada por Campsa para gestionar sus gasolineras, ha decidido abandonar la compañía para reincorporarse al staff de Cepsa. Font, experto en el tema de las gasolineras, dejó Cepsa hace más de dos años para encargarse de las estaciones de servicio de Campsa. Aquel cambio se interpretó en su día como un triunfo de Campsa sobre Cepsa, cuando ambas andaban enfrentadas por el tema de los abanderamientos de gasolineras. El regreso de Font a Cepsa se interpreta ahora como la venganza de esta compañía".

A partir de dia 1 de febrer el cementeri municipal sols està obert els diumenges i dies festius des de les 9 del matí fins a posta de sol. En dia feiner si qualcú està interessat en anar-hi, a les oficines de la casa consistorial se li deixarà la clau.

**SUPERMERCAT
CATALÀ**

**OFERTA DEL 15
AL 27 DE FEBRER**

FLAN ROYAL CON AZUCAR QUEMADO ...	56
VINO "LUIS MEGIA" 3/4	96
ACEITE DE OLIVA "CARBONELL" 1L. .	277
LONCHAS "CASERIO" (8 lonchas). ..	109
LECHE EN POLVO MOLICO "NESTLE" ..	214
"NESCAFE" NORMAL 10 S.	92
"NESCAFE" DESCAFEINADO 10 S. ...	102
GALLETAS ELGORRIAGA CHOC. 170grs.	61
DETERGENTE "DIXAN" 5 kgs.	717
LEJIA "BLANCOL" NORMAL 5,4 Lts..	188
LEJIA "BLANCOL" LAVADORA 5,4Lts.	204
MICOLOR 2,5 Kgs. E-10	599
QUESO EN PORCIONES "CASERIO" ...	98
GALLETA MARIA "CUETARA" 800	156
ATUN ACEITE "CALVO" PEQUEÑO RDO.	74
CHOCOLATE MILKA SUCHARD 150 Grs.	115
CHOCOLATE A LA TAZA VALOR 300 Gs	168

NAIXEMENTS

ANTONI MIQUEL RUIZ I JAUME, arribava a aquest món dia 22 de Gener per alegrar la llar dels seus pares RAFEL I ESPERANÇA ENHORABONA !.

SEBASTIA RUBERT POCOVÍ, naixia dia 5 de Febrer enmig del goig dels seus pares, JAUME THOMAS I MARGALIDA. ENHORABONA !.

DEFUNCIONS

Antònia Mayol Lladó

Passava a millor vida dia 24 de Gener a l'edat de 80 anys. Descansi en pau.

Antoni Oliver Sansó

A l'edat de 61 anys, ens deixava dia 3 de febrer. El vegem en el Cel.

Antònia Miralles Florit

Dia 10 de febrer passava a millor vida a l'edat de 87 anys. Descansi en pau.

Margalida Sansó Riera

Partia cap a l'altre món dia 12 de febrer a l'edat de 97 anys. La vegem en el Cel.

Aquesta és la màxima que, si bé no és oficial, sí que al manco algunes persones han fet valer a l'hora de realitzar una edificació nova. Fa quasi un any, era el Carrer Principal la Via Pública tancada al transit per mor d'una gran grua. Avui, en el carrer Pare Jaume Rosselló, una gran grua no ocupa tot el carrer però sí la meitat. La meitat de l'altra meitat és ocupada de forma intermitent per la grava i demés material de construcció que dificulta el pas de vehicles de quatre rodes i, en alguns casos, s'ha obligat a conductors a fer-se enrera i anar a voltar per altres carrers.

Quan no queda més remei, i per circumstàncies justificades, sí que ens sembla que ha d'haver-hi una mica de permissor. En el present cas no sabem fins a quin punt es precisa ocupar el carrer més ample de la vila i, per tant, calgui aquest comentari.

ANUNCI

SI VOLEU CANVIAR LA TENSIO ELÈCTRICA DE 125 a 220 A CA VOSTRA, ARA ÉS EL MOMENT.

Interessats, contactar amb PEP RIBAS.
C/. Joan Barceló, 19. Telèfon: 560252.

BOLLETÍ
INFORMATIU

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA

A partir del proper mes de MARÇ sortirà al carrer un "BOLLETÍ INFORMATIU" de caràcter municipal.

Aquest "BOLLETÍ INFORMATIU" anirà inclòs entre les pàgines de "ES MOLÍ NOU" i quasi amb tota seguretat també a la revista "SANTA BARBARA". De forma individual el podreu trobar a varis indrets públics. El bolletí serà TOTALMENT GRATUIT.

XII CONCURS DE DIBUIX INFANTIL I JUVENIL SOBRE CIRCULACIÓ VIAL.

Convocat per La *Dirección General de Tráfico* amb la col·laboració de la *Dirección General de Educación Básica* i les Comunitats Autònomes.

Poden presentar-se en aquest concurs els dibuixos en un format no inferior a una quartilla, ni superiors a 25 cm x 30 cm. La temàtica de les obres serà *La Circulació, su entorno y problemática general del tráfico*.

Poden optar al premi els joves, els quals es classificaran en 4 modalitats, segons les edats.

Les obres es guardaran amb una bicicleta, llibres i una medalla commemorativa.

El termini per a presentar les obres finalitza dia 1 de març de 1988 a qualsevol *Jefatura Provincial de Tráfico*.

CURSOS DE FORMACIÓ D'EDUCADORS DE TEMPS LLIURE

El Centre d'Estudis de l'Esplai duu a terme un Programa de Cursos de Formació d'Educadors de Temps Lliure per tal de col·laborar en el desenvolupament de l'esplai en la nostra societat. Aquesta programació va adreçada a tots aquells que tinguin interès sobre la formació en el lleure.

El Programa inclou: Cursos de Formació de Monitors, Cursos de Formació de Directors, Tallers de Tècniques i Recursos, Seminaris sobre infraestructura, Organització i Finançament d'un Campament, una Colònia o un Alberg, Masters de Direcció de Camps de Treball...

Per a més informació sobre aquests cursos, adreçau-vos a:

Centre d'Estudis de l'Esplai
(C/. Imprenta, 1 pral. 2ª - Tel. 72 32 99
07001 Palma de Mallorca

CURSOS PER A MONITORS DE L'ESPLAI

L'Escola de l'Esplai organitza un curs bàsic de Monitors per a Joves de 18 anys que tinguin experiència o interès en el món de l'educació en el lleure. A més, durant l'any 1988 té previst realitzar uns cursos monogràfics sobre matèries complementàries a les pròpies dels cursos de monitors.

Els cursos monogràfics per a aquest mes de febrer són:

- MOCASINS I TIPI.
TALLER. (TENDA DE CAMPANYA ÍNDIA)
Es durà a terme els dies 6 i 7 de febrer de 1988 a Binicanel·la.
- DANSES PER A INFANTS.
Es realitzarà dia 20 de febrer de 1988 al Seminari Nou.
- VETLLADES I ANIMACIÓ.
Es durà a terme els dies 27 i 28 de febrer de 1988 a Binicanel·la.

Aquests cursos es duen a terme sota conveni amb la Direcció General de Joventut i subvencionats per l'Ajuntament de Palma.

Per a més informació i inscripcions:

Escola de l'Esplai
C/. Seminari, 4 - Tel. 71 44 79 - 07001 Palma

FOTOS: Francesc Amengual.

És gairebé impossible amb unes quantes retxes el descriure l'ambient de bullosa festa que per tercer any consecutiu ha viscut "SA RUA VILAFRANQUERA". En el reportatge gràfic que ens ha realitzat F. Amengual us oferim bona prova de la gran participació i animació de "SA NOSTRA GENT EN ELS DARRERS DIES".

SA RUA 88

REVISTA EDITADA PER L'Ò.C.B.-VILAFRANCA

C/. Joan Barceló, 29. (Vilafranca).

Dipòsit legal: PM-366-1986.

Han col.laborat en aquesta edició: Francesc Amengual, Cati Barceló, Miquel Barceló, Antònia Bauzà, Joan Bauzà, Llorenç Bover, Bartomeu Català, Gabriel Gelabert, Damiana Huguet, Francesc Avellà, Pere Fons, Miquel López, "Projecte Home" i "Balears"

ELS ARTICLES SIGNATS EXPRESSEN UNICAMENT L'OPINIÓ DELS SEUS AUTORS.